

Svar vedr. ønske om at udfase HVO fra Regionen Hovedstadens buslinjer

Region Hovedstadens Udvalget for trafik og regional udvikling har i brev af 24. september 2024 henvendt sig til Movias bestyrelse med et ønske om, at regionens elbuslinjer fremadrettet ikke skal bruge HVO i bussernes kabineopvarmningsfyre, men i stedet konventionel diesel. Vi forstår, at baggrunden er en bekymring for, at HVO ikke er et klimavenligt brændstof, og at regionen har betænkeligheder ved de klima- og miljømæssige konsekvenser ved brug af HVO.

Movias krav til bæredygtighedskriterier for biobrændstoffer omfatter beskyttelse af arealer med høj biodiversitet, og at brændstoffets råmateriale ikke må produceres på arealer med stor kulstoflagring (f.eks. vådområder og sammenhængende skovarealer). Operatørerne må bruge biobrændstof, som er produceret af visse råmaterialer, som også kan benyttes som fødevarer, f.eks. raps, solsikke og soja. Vi er i Movia opmærksomme på, at nogle af disse typer biobrændstof bliver kritiseret for at medføre direkte/indirekte ændringer i arealanvendelse, som medfører betydelige udledninger af klimagasser.

Movias bestyrelse deler bekymringen for, at visse former for HVO kan have negative klima- og miljømæssige konsekvenser. Det er derfor glædeligt, at busoperatørernes oplysninger til Movia om, hvilke råmaterialer den anvendte HVO er produceret på basis af, viser, at al den HVO, som Movias operatører bruger, er produceret på basis af affald (brugt madolie og slagteriaffald), som ikke medfører ændringer i arealanvendelsen.

Movias bestyrelse er bekendt med, at der har været en række tilfælde i Europa, hvor virksomheder har svindlet med biobrændstoffer produceret på basis af brugt madolie. Dette er naturligvis uacceptabelt.

Administrationen har forelagt problemstillingen for Energistyrelsen, der har bekræftet,

- At der ikke har været tilfælde af svindel med brugt madolie, som kan spores til Danmark.
- At svindel med brugt madolie ikke vedrører certificeringsorganer, som har ført tilsyn med biobrændstof forhandlet i Danmark.
- At EU-Kommissionen og medlemsstaterne arbejder intensivt med at forebygge og opklare sådan svindel.
- At EU-Kommissionen ikke har påvist systematisk svindel med brugt madolie.
- At EU-Kommissionen har etableret en EU-database for biobrændstoffer, som øger gennemsigtighed, og, som gør det nemmere at følge biobrændstoffer og som skal forebygge svindel.

Administrationen har spurgt Energistyrelsen, om Energistyrelsen deler en bekymring for, at bevidst overforbrug af madolie medfører indirekte ændringer i arealanvendelse, og om Energistyrelsen vurderer, at det er et udbredt problem, at brugere af madolie med vilje øger forbruget af madolie med henblik på at kunne sælge et større volumen af brugt madolie.

Energistyrelsen har svaret følgende på disse spørgsmål:

"Energistyrelsen er opmærksom på de bekymringer, der er rejst om de pågældende spørgsmål. Danmark har, som andre medlemsstater, været i dialog med Kommissionen om spørgsmålene. Danmark er betrygget ved, at Kommissionen har et solidt fokus på håndteringen af disse problemstillinger, og derudover følger Energistyrelsen udviklingen på området nøje, og deltager blandt andet i et EU-embedsmandsforum omkring dette."

Movias bestyrelse finder ikke, at der aktuelt er grundlag for Region Hovedstadens bekymring for negative klima- og miljømæssige konsekvenser fra den faktisk brugte HVO i buskontrakterne. Movia vil årligt følge op overfor operatørerne for at overvåge, at den anvendte HVO fortsat bliver produceret på basis af affald. Hvis en operatør vælger at skifte til en anden type HVO, har vi i bestyrelsen bedt administrationen om at forelægge en sag for bestyrelsen med forslag til løsninger.

Vedr. udvalgets ønske om i nye kontrakter at give mulighed for at bruge almindelig diesel i elbussernes fyr, så har bestyrelsen taget dette ønske ad notam. Forud for at Movia gennemfører udbud af busdriften, udarbejder Movia et udbudsgrundlag. I udbudsgrundlaget beskriver Movia de krav til busdriften, som Movia planlægger at stille. Regioner og kommuner melder tilbage til Movia, hvis man har ønsker til ændringer af udbudsgrundlaget.

Vedr. udvalgets ønske om et skift fra HVO til konventionel diesel i eksisterende elbuskontrakter er vi blevet oplyst om, at Region Hovedstaden tidligere har accepteret, at udbud og kontrakter blev gennemført, så der benyttes HVO eller lignende brændstof til opvarmning i elbusser, og vi er i bestyrelsen ikke overbeviste om, at det er en god idé at ændre de gamle kontrakter på dette punkt. Movias administration ville, hvis ønsket gennemførtes, skulle forhandle tillægskontrakter med to operatører vedr. syv kontrakterheder.

Movias bestyrelse finder det rigtigst, at krav til busdriften fastlægges før udbud af busdriften, så busoperatørerne har klare regler at forholde sig til over en lang kontraktperiode. Det giver det bedste offentlige-private samarbejde igennem de mange år, som kontrakterne skal virke i. Vi kan oplyse, at Movias kontrakter ikke omfatter en ændringsbestemmelse, som giver mulighed for at skifte brændstof i elbussernes fyr. Et skift fra HVO til konventionel diesel i bussernes fyr kan derfor ikke ske i medfør af Movias kontrakter.

Ændringen vil i stedet skulle ske inden for udbudsreglernes bagatelgrænse. Muligheden for at ændre i Movias udbudte kontrakter inden for udbudsreglernes bagatelgrænse er begrænset. I Movias bestyrelse er vi optaget af, at dette råderum reserveres til ændringer til kommuners og regioners behov for trafikale ændringer eller nødvendige økonomiske tilpasninger, som ellers ikke ville være mulige at gennemføre. Movias udbud gennemføres i større udbud, som typisk omfatter flere kommuner og regioner. Region Hovedstadens elbuslinjer indgår derfor i kontrakter, som også omfatter en række kommuner og Region Sjællands busdrift. Et skift af brændstof for elbussernes fyr vil dermed reducere mulighederne for begge regioner og flere kommuner for at gennemføre fremtidige ændringer i disse kontrakter i den resterende kontraktperiode.

Venlig hilsen

Kirsten Jensen
Bestyrelsesformand
Trafikselskabet Movia

Gert Jørgensen
Næstformand
Trafikselskabet Movia